

Zmiana rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w zakresie, w jakim wprowadza wzory dokumentów przeznaczonych do sporządzania i wydawania odpisów aktów małżeństwa dotyczących małżeństw zawartych za granicą U 2/26

28.7.2026 - Anna Wołoszczak | Trybunał Konstytucyjny

Zmiana rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w zakresie, w jakim wprowadza wzory dokumentów przeznaczonych do sporządzania i wydawania odpisów aktów małżeństwa dotyczących małżeństw zawartych za granicą.

28 lipca 2026 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek grupy posłów dotyczący zmiany rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w zakresie, w jakim wprowadza wzory dokumentów przeznaczonych do sporządzania i wydawania odpisów aktów małżeństwa dotyczących małżeństw zawartych za granicą.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 22 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 667) jest niezgodne z art. 92 ust. 1 w związku z art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał umorzył postępowanie w pozostałym zakresie.
Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

Wnioskodawca problem konstytucyjny sprowadził do podważenia przez zaskarżone rozporządzenie tożsamości małżeństwa potwierdzonej przez art. 18 Konstytucji oraz zakwestionowania faktu, że małżeństwo to związek kobiety i mężczyzny. Jego zdaniem celem wprowadzonych zmian było bowiem umożliwienie rejestracji w polskich aktach stanu cywilnego jako małżeństwa związku dwojga ludzi niezależnie od ich płci, a w dalszej konsekwencji uznanie (ułatwienie uznania) tego rodzaju relacji międzyludzkich za „małżeństwa” w rozumieniu prawa polskiego i zrównanie (zbliżenie) ich statusu prawnego z małżeństwem zdefiniowanym w ustawie zasadniczej.

Trybunał ocenił, czy konstytucyjnie dopuszczalne jest, aby rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego wprowadzało w załącznikach od nr. 1 do nr. 6 wzory dokumentów przeznaczone do sporządzania i wydawania odpisów aktów małżeństwa oraz zaświadczeń, dotyczących związków zawartych za granicą niestanowiących związku kobiety i mężczyzny. W konsekwencji nowe wzory umożliwiły oznaczenie jako małżeństwa – w drodze transkrypcji – związku dwóch osób tej samej płci zawartego za granicą.

Trybunał zwrócił uwagę na tło zaskarżonej regulacji: wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 25 listopada 2025 r. w sprawie C-713/23 oraz następującą po nim zmianę linii orzeczniczej Naczelnego Sądu Administracyjnego, zapoczątkowaną wyrokiem z 20 marca 2026 r. (sygn. akt II OSK 216/21), który dopuścił transkrypcję do polskich rejestrów stanu cywilnego zagranicznych aktów małżeństwa zawartych przez osoby tej samej płci. Zaskarżone rozporządzenie miało dostosować urzędowe wzory dokumentów do tak ukształtowanej praktyki orzeczniczej.

Trybunał uznał zarzut wnioskodawcy za zasadny. Art. 18 Konstytucji definiuje małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny i wyraża konstytucyjną zasadę heteroseksualności małżeństwa. Polski system prawny nie zna małżeństwa zawartego między dwoma mężczyznami albo dwiema kobietami, więc w konsekwencji niedopuszczalnym jest dokonanie transkrypcji aktu małżeństwa zawartego za granicą pomiędzy osobami tej samej płci jako małżeństwa w świetle polskiego prawa. Zasada ta wiąże prawodawcę we wszystkich sytuacjach uznawania określonego związku za małżeństwo na gruncie prawa polskiego, w tym przy określaniu wzorów dokumentów służących do transkrypcji zagranicznych aktów małżeństwa. Niedopuszczalne zatem jest wydawanie aktów normatywnych o randze podstawowej, które zgodnie z zamysłem prawodawcy miałyby technicznie umożliwić transkrypcję aktu małżeństwa zawartego za granicą, które to małżeństwo nie ma cechy jaką ustrojodawca zastrzegł dla tego typu związku, tj. odmienności płci małżonków. Wprowadzając wzory dokumentów pozwalające oznaczyć jako małżeństwo związek osób tej samej płci, prawodawca w akcie podstawowym uregulował materię zastrzeżoną dla Konstytucji, naruszając tym samym art. 92 ust. 1 w związku z art. 18 Konstytucji.

Skład orzekający Trybunału Konstytucyjnego: prezes TK Bogdan Świączkowski – przewodniczący, sędzia TK Stanisław Piotrowicz – sprawozdawca, sędzia TK Wojciech Sych.

<https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/komunikaty-prasowe/komunikaty-po/art/zmiana-rozporzadzenia-ministra-cyfryzacji-w-zakresie-w-jakim-wprowadza-wzory-dokumentow-przeznaczonych-do-sporzadzania-i-wydawania-odpisow-aktow-malzenstwa-dotyczacych-malzenstw-zawartych-za-granica-3>